

MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA INGLIZ TILINI O'QITISH JARAYONIDA O'YIN TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH PRINSIPLARI

Ismoilova Mohinur Xusanovna

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti, Xorijiy til va adabiyoti mutaxassisligi
II bosqich magistranti

Annotatsiya

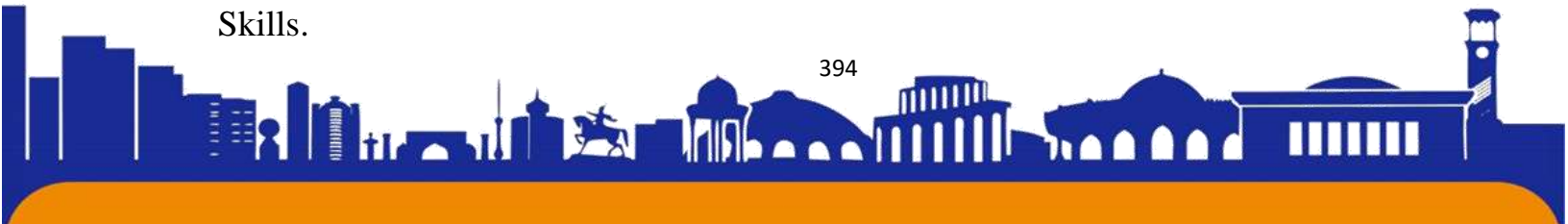
Ushbu maqola ta'lim muassasalarida maktabgacha yoshdagi bolalarga ingliz tilini o'rgatishda o'yin texnologiyalaridan samarali foydalanishni o'rganadi. Unda har xil turdagi o'yinlar va ularning qiziqarli, interaktiv va ta'lim tajribasi uchun imkoniyatlari muhokama qilinadi. Ushbu o'yinlar yosh o'quvchilarning tabiiy qiziqishi va o'rganish uslublarini qo'llab-quvvatlaydi, tilni o'zlashtirish, so'z boyligini rivojlantirish va fonematik ongni rivojlantiradi. Tegishli o'yinlarni tanlash va amalga oshirish orqali o'qituvchilar maktabgacha yoshdagi bolalar uchun ingliz tilini o'rganish uchun dinamik va qiziqarli muhit yaratishi, ularning erta til ko'nikmalarini va o'rganishga bo'lgan ishtiyoqini tarbiyalashlari mumkin.

Kalit so'zlar: Maktabgacha ta'lim, ingliz tilini o'rganish, o'yin texnologiyalari, Interfaol ta'lim, tilni o'zlashtirish, so'z boyligini rivojlantirish, fonematik ongni rivojlantirish, o'quv o'yinlari, maktabgacha ta'lim dasturi, erta til ko'nikmalari.

Abstract

This article explores the effective utilization of game technologies in teaching English to preschoolers within educational institutions. It discusses various types of games and their potential for engaging, interactive, and educational experiences. These games cater to the natural curiosity and learning styles of young learners, fostering language acquisition, vocabulary development, and phonemic awareness. By selecting and implementing appropriate games, educators can create a dynamic and enjoyable English language learning environment for preschoolers, nurturing their early language skills and enthusiasm for learning.

Keywords: Preschool Education, English Language Learning, Game Technologies, Interactive Learning, Language Acquisition, Vocabulary Development, Phonemic Awareness, Educational Games, Preschool Curriculum, Early Language Skills.

Kirish. Bugungi shiddat bilan rivojlanayotgan dunyoda ta'limda texnologiyaning o'rnini qanchalik muhimligi haqida gapirish shart emas. Maktabgacha ta'lim muassasalarida ingliz tilini o'rgatish masalasiga kelsak, o'yin texnologiyalarini integratsiyalash ham qiziqarli, ham samarali ekanligini isbotlandi. O'yinlar yosh o'quvchilarni qiziqtiradigan va ularning tilni o'zlashtirishini kuchaytiradigan dinamik va interaktiv o'quv muhitini ta'minlaydi. Ushbu maqolada maktabgacha ta'lim muassasalarida ingliz tilini o'qitish jarayonida o'yin texnologiyalaridan foydalanish tamoyillari o'rganiladi.

1. Aloqa va motivatsiya

O'yin texnologiyalaridan foydalanishning asosiy tamoyillaridan biri bu ularning yosh bolalarni jalb qilish va rag'batlantirish qobiliyatidir. O'yinlar tabiatan qiziqarli va bu qiziqarli omildan jo'shqin va ishtiyoqli o'quv muhitini yaratish uchun foydalanish mumkin. Maktabgacha yoshdagi bolalar tabiatan qiziquvchan bo'lib, yaxshi mo'ljallangan ingliz tilidagi o'yinlar bu qiziqishni samarali o'rganish tajribasiga yo'naltirishi mumkin.

2. Interaktiv ta'lim

O'yin texnologiyalari interaktiv ta'limni osonlashtiradi, bolalarga tilni o'rganish jarayonida faol ishtirok etish imkonini beradi. Interfaol o'yinlar ko'pincha o'yinchilardan tanlov qilish, muammolarni hal qilish va mazmunli tarzda tarkib bilan shug'ullanishni talab qiladi. Ushbu interaktivlik ingliz tilini chuqurroq tushunishga yordam beradi va faol muloqotni rag'batlantiradi.

3. Shaxsiylashtirilgan ta'lim

O'yinlar har bir bolaning individual o'rganish tezligi va darajasiga moslashishi mumkin. Ushbu shaxsiylashtirilgan ta'lim yondashuvi o'quvchilarning malaka darajasiga mos keladigan ko'rsatmalar va qiyinchiliklarni olishlarini ta'minlaydi. O'yin texnologiyalari taraqqiyotni kuzatishi va qiyinchilikni sozlashi mumkin, bu esa har bir bola uchun moslashtirilgan ta'lim tajribasini ta'minlaydi.

4. Darhol fikr-mulohaza

Teskari aloqa samarali o'rganish uchun juda muhimdir. O'yinlar bolalarga savolga to'g'ri javob berganliklarini yoki xato qilganliklarini bilishlariga imkon beruvchi tezkor fikr-mulohazalarni taqdim etadi. Ushbu tezkor fikr-mulohaza tildan to'g'ri foydalanishni kuchaytiradi va bolalarga xatolaridan saboq olishga yordam beradi,

muvaffaqiyat va ishonch hissini oshiradi.

5. Hikoya va kontekst

Ko'pgina til o'rganish o'yinlari tilni o'zlashtirish uchun zarur bo'lgan hikoya va kontekstni o'z ichiga oladi. Ushbu o'yinlar tilni real hayotiy vaziyatlarda va hikoyalarda taqdim etib, bolalarga ingliz tilini amaliy qo'llashni tushunishga yordam beradi. Ushbu kontekstli ta'lim so'z boyligini o'zlashtirish va tushunishga yordam beradi.

6. Ko'p sensorli o'rganish

Maktabgacha yoshdagi bolalar o'z his-tuyg'ulari orqali o'rganadilar. O'yin texnologiyalari ko'pincha audio, vizual va interaktiv elementlarni o'z ichiga oladi, ular bir nechta sensorli usullarga murojaat qiladi. Ushbu ko'p sensorli yondashuv tilni saqlash va ishtirok etishni kuchaytiradi.

7. Ijtimoiy hamkorlik

Ba'zi o'yin texnologiyalari bolalar o'rtasida hamkorlik va ijtimoiy o'zaro ta'sirni ta'minlaydi. Kooperativ o'yinlar bolalarga birgalikda ishlash jarayonida ingliz tilini mashq qilish imkonini beradi, jamoaviy ish va muloqot ko'nikmalarini rivojlantiradi.

8. Baholash va taraqqiyotni kuzatish

O'yin texnologiyalari ko'pincha o'qituvchilarga o'quvchilarning taraqqiyotini kuzatish imkonini beradigan o'rnatilgan baholash vositalari bilan birga keladi. Ushbu ma'lumotlarga asoslangan yondashuv o'qituvchilarga bolalar qo'shimcha yordamga muhtoj bo'lishi mumkin bo'lgan sohalarni aniqlashga yordam beradi va shunga mos ravishda o'qitishni moslashtiradi.

Ta'lim muassasalarida maktabgacha yoshdagi bolalarga ingliz tilini o'rgatishda samarali foydalanish mumkin bo'lgan turli xil o'yinlar mavjud. Ushbu o'yinlar qiziqarli, interaktiv va ta'lim beruvchi bo'lishi uchun mo'ljallangan. Foydalanish mumkin bo'lgan ba'zi o'yin turlari:

1. Til o'rganish ilovalari: Ko'pgina til o'rganish ilovalari va platformalari yosh o'quvchilar uchun maxsus ishlab chiqilgan. Duolingo ABC, ABCmouse va Lingokids kabi ilovalar ingliz tilidagi lug'at, fonetika va asosiy til ko'nikmalarini o'rgatuvchi interaktiv darslar, o'yinlar va mashg'ulotlarni taklif etadi.

2. Ta'lim stoli o'yinlari: Scrabble Junior yoki Boggle Junior kabi stol o'yinlari ingliz tilini o'rgatish uchun moslashtirilishi mumkin. Ushbu o'yinlar maktabgacha yoshdagi bolalarga harflar, imlo va asosiy so'z shakllanishini yoqimli va

raqobatbardosh tarzda o'rganishga yordam beradi.

3. Interaktiv hikoya ilovalari: Tales2Go yoki Epic! kabi hikoyalar uchun ilovalar ingliz tilidagi interaktiv va animatsion bolalar hikoyalari kutubxonasini taqdim etadi. Ushbu ilovalar ko'pincha o'qish xususiyatlari va tushunish savollarini o'z ichiga oladi.

4. Fleshkarta o'yinlari: Tasvirlar va inglizcha so'zlar bilan raqamli fleshkartalarni yaratish va foydalanish. Xotirani moslashtirish (mos kartalar juftligini topish) yoki "fleshkarta ovlash" (bolalar fleshkartachalarga mos keladigan narsalarni topadi) kabi o'yinlar qiziqarli va ta'lim beruvchi bo'lishi mumkin.

5. Ingliz tilidagi boshqotirmalar: Ingliz tilidagi so'zlar va rasmlardan iborat oddiy jumboqlar yoki krossvordlar bolalarga lug'atni tasvirlar bilan bog'lashda yordam beradi. Bu jumboqlar ham jismoniy, ham raqamli bo'lishi mumkin.

6. Qofiya va so'zlar oilasi o'yinlari: Qofiyali so'zlar va so'z turkumlariga qaratilgan o'yinlar (masalan, "cat"(mushuk), "hat"(shlyapa), "pat"(ko'rshapalak) kabi -at bilan tugaydigan so'zlar) maktabgacha yoshdagi bolalarda fonematikani rivojlantirishga yordam beradi.

O'yinlarni tanlashda maktabgacha yoshdagi bolalarning yoshi va tilni bilish darajasini, shuningdek, aniq o'quv maqsadlarini hisobga olish muhimdir. Bundan tashqari, har doim tanlangan o'yinlar maktabgacha ta'lim muassasasining ta'lim maqsadlari va o'quv ko'rsatmalariga mos kelishiga ishonch hosil qilish zarur.

Xulosa. Maktabgacha ta'lim muassasalarida ingliz tilini o'qitish jarayonida o'yin texnologiyalaridan foydalanish yosh o'quvchilarning tabiiy qiziquvchanligi va interaktiv tabiatiga mos keladi. Ushbu texnologiyalar bolalarni jalb qiladi va rag'batlantiradi, shaxsiylashtirilgan va interaktiv o'rganish tajribasini taqdim etadi, darhol fikr-mulohazalarni taklif qiladi va hikoya va kontekstni o'z ichiga oladi. Ushbu maqolada bayon etilgan tamoyillarni o'zlashtirgan holda, o'qituvchilar maktabgacha yoshdagi bolalar uchun ingliz tilini o'rganishning rag'batlantiruvchi va samarali muhitini yaratish, ularni tilni bilish va umrbod ta'lim olish yo'liga o'tkazish uchun o'yin texnologiyalari kuchidan foydalanishlari mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar roʻyxati

1. Fisher, M. (2017). Educational Games: A Review of Current Research. *Simulation & Gaming*, 48(2), 175-193.
2. Haugland, S. W., & Wright, J. L. (1997). Young Children's Access to Computers in the Home and at School in 1999. *The Future of Children*, 7(2), 30-44.
3. Klopfer, E., Osterweil, S., & Salen, K. (2009). Moving Learning Games Forward: Obstacles, Opportunities, and Openness. *The Education Arcade*.
4. Prensky, M. (2001). *Digital Game-Based Learning*. McGraw-Hill Education.
5. Reinders, H., & Wattana, S. (2015). Authenticity, Agency, and Anxiety in CALL. In A. Gimeno-Sanz (Ed.), *New Perspectives on CALL for Second Language Classrooms* (pp. 181-196). Springer.
6. Sandford, R., Ulicsak, M., Facer, K., & Rudd, T. (2006). *Teaching with Games: Using Commercial Off-the-Shelf Computer Games in Formal Education*. Futurelab.
7. Squire, K. D. (2006). From Content to Context: Videogames as Designed Experience. *Educational Researcher*, 35(8), 19-29.
8. Takeuchi, L. M., & Vaala, S. (2014). *Level Up Learning: A National Survey on Teaching with Digital Games*. Joan Ganz Cooney Center.
9. Thomas, S., & Brown, J. S. (2011). *A New Culture of Learning: Cultivating the Imagination for a World of Constant Change*. CreateSpace Independent Publishing Platform.
10. Whitton, N. (2010). *Learning with Digital Games: A Practical Guide to Engage Students in Higher Education*. Routledge.

